

Aandachtspunten

Privacy en verwerking persoonsgegevens door samenwerkingsverband

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben persoonsgegevens van leerlingen nodig om hun taken goed te kunnen uitvoeren. Het samenwerkingsverband verwerkt persoonsgegevens van leerlingen. Deze zijn onder andere nodig voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring. De wettelijke grondslag hiervoor ligt in de Wet op het primair onderwijs (artikel 18a lid 13) en in de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 17a lid 14).

'Het samenwerkingsverband is bevoegd zonder toestemming van degene die het betreft persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens te verwerken met betrekking tot leerlingen, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken.....'

Dit betekent dat een samenwerkingsverband, net zo als een school, geen meldingsplicht heeft bij het College bescherming persoonsgegevens. Het samenwerkingsverband kan persoonsgegevens van leerlingen verwerken met het oog op:

- verdeling ondersteuningsmiddelen/toekennen arrangementen;
- bepalen toelaatbaarheid;
- adviseren ondersteuningsbehoefte scholen.

Het samenwerkingsverband mag de gegevens van leerlingen niet aan derden verstrekken, met uitzondering van het bevoegd gezag van de school waar de desbetreffende leerling is aangemeld of ingeschreven. Ook bewaart het samenwerkingsverband de gegevens op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor het samenwerkingsverband en deskundigen die adviseren over de toelaatbaarheid. Het samenwerkingsverband bewaart de gegevens tot drie jaar. Het gaat om gevoelige gegevens die goed (digitaal) beveiligd moeten worden.

Voor samenwerkingsverbanden is er een model-privacyreglement waarin is beschreven welke persoonsgegevens scholen en samenwerkingsverbanden mogen verwerken en onder welke voorwaarden. De wetgeving passend onderwijs en de eisen uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) vormen de basis voor het reglement.

Ouders

Een school vraagt over het algemeen de toelaatbaarheidsverklaring aan bij het samenwerkingsverband. Overleg met ouders en inbreng van de visie van ouders over de ondersteuning en het onderwijs aan hun kind is daarbij van groot belang. Wettelijk mag dit zonder medewerking van ouder(s). Scholen hebben minimaal de informatieplicht en moet ouders actief informeren over het vastleggen van persoonsgegevens en doorsturen van die gegevens aan het samenwerkingsverband. Ouders moeten weten hoe de informatiestromen tussen school en samenwerkingsverband heen en weer gaan en welke informatie wordt vastgelegd over hun kind. Het advies is om altijd transparant te zijn naar ouders over alle te ondernemen stappen, het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring en het inschakelen van advies. De school en/of het samenwerkingsverband kan daarvoor een (begrijpelijke) toestemmingsverklaring aan ouders voor het verstrekken en verwerken van persoonsgegevens en overige noodzakelijke gegevens van een leerling aan betrokkenen voorleggen ter ondertekening. Ook voor het verrichten van onderzoek en het delen van deze informatie in multidisciplinaire teams is toestemming van ouders nodig.

Ouders hebben altijd recht op inzage van het dossier. Voor een kopie kan een kleine vergoeding voor de kosten gevraagd worden (richtlijn max 5 euro). Binnen 4 weken na de aanvraag om inzage in het dossier is een reactie nodig. Vanaf 16 jaar mag een betrokkene zelf inzage hebben.

Ouders hebben ook recht op correctie van het dossier. Daartoe kan een ouder een verzoek om

verbetering, aanvulling of verwijdering van bepaalde gegevens indienen. Binnen 4 weken neemt het samenwerkingsverband hierover een beslissing (wel, gedeeltelijk of niet ingaan op verzoek) en motiveert deze.

Tot slot hebben ouders ook recht van verzet. Dit houdt in dat iemand het recht heeft bezwaar te maken (verzet aan te tekenen) tegen bepaalde vormen van gebruik van zijn/haar gegevens door een organisatie. Daartoe dient een ouder een verzoek in om beëindiging van registratie persoonsgegevens. Ook hierover doet het samenwerkingsverband binnen 4 weken een uitspraak. Op besluiten van het samenwerkingsverband als hierboven bedoeld is de Algemene wet bestuursrecht (AWB) van toepassing. Een ouder kan tegen een besluit bezwaar en beroep aantekenen.

(G)MR

Omdat het hier gaat om gegevensuitwisseling tussen een samenwerkingsverband en een schoolbestuur raakt dit ook altijd het privacyreglement van een schoolbestuur. De oudergeleding van de MR (of GMR als dit op bestuursniveau is geregeld) heeft hierop instemmingrecht (Wms art 14 lid f en lid g). Alle schoolbesturen hebben voor hun school of scholen een regeling bescherming persoonsgegevens en een beleid tot uitwisseling van informatie. Deze afspraken omvatten meer dan alleen de afspraken die verband houden met passend onderwijs. De in het samenwerkingsverband gemeenschappelijke afspraken over de uitwisseling van persoonsgegevens zijn opgenomen in het ondersteuningsplan. Het is raadzaam deze gemeenschappelijke afspraken ook op te nemen in de regelingen en het beleid van elk schoolbestuur in het samenwerkingsverband. Wanneer er in het samenwerkingsverband (nog) geen gemeenschappelijke afspraken zijn, is opnemen van de uitwisseling van gegevens van de school met het samenwerkingsverband in het privacyreglement van ieder schoolbestuur noodzakelijk.

Ondersteuningsplanraad

De wijze waarop een samenwerkingsverband omgaat met privacy en de verwerking van persoonsgegevens is een onderwerp van het ondersteuningsplan. In het ondersteuningsplan is in elk geval opgenomen: "f. de wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteuningsvoorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders". Hier behoort ook het verstrekken van informatie over persoonsgegevens onder. Ondersteuningsplanraden kunnen dus vragen hoe de privacy is geregeld (in de meeste ondersteuningsplan is hierover nog niets tot weinig opgenomen).

De volgende vragen kan een ondersteuningsplanraad bij dit onderwerp stellen:

1.	Heeft het samenwerkingsverband een privacyreglement persoonsgegevens en wordt deze, als onderdeel van het ondersteuningsplan, ter instemming aan de ondersteuningsplanraad voorgelegd?	
2.	Zo nee, hebben alle GMR-en en MR-en van de schoolbesturen ingestemd met een privacyregeling en het doorgeven van informatie aan het samenwerkingsverband?	
3.	Begrijpt de ondersteuningsplanraad het privacyreglement volledig? Zo nee, vraag uitleg of schakel een deskundige in.	
4.	Wordt met ouders vooraf gecommuniceerd over het gebruiken van gegevens?	
5.	Krijgen ouders vooraf het privacyreglement (begrijpelijke toelichting/versie)?	
6.	Kunnen de ouders, in de toestemmingsverklaring, aangeven/bepalen welke rapportages/informatie opgevraagd/verstrekt/gebruikt worden?	
7.	Worden de kosten voor het verstrekken van gegevens door ouders, inzage en verzet/bezwaar door het samenwerkingsverband volledig vergoed?	
8.	Is er een evaluatiemoment van het beleid afgesproken?	